POSOUZENÍ VLIVŮ REGIONÁLNÍHO OPERAČNÍHO PROGRAMU NUTS II MORAVSKOSLEZSKO NA OBDOBÍ 2007 – 2013

Dokumentace vyhodnocení vlivů koncepce na životní prostředí a veřejné zdraví dle §10d zákona č. 100/2001 Sb. o posuzování vlivů na ŽP, ve znění pozdějších předpisů

13 Netechnické shrnutí výše uvedených údajů

13.1 Předmět posuzování

Předmětem posouzení byl Regionální operační program NUTS II Moravskoslezsko na období let 2007 – 2013.

Regionální operační program NUTS II Moravskoslezsko 2007 – 2013 je základním koncepčním dokumentem pro čerpání prostředků z Evropského fondu regionálního rozvoje. Region NUTS II Moravskoslezsko (který je územně totožný s Moravskoslezským krajem) je zahrnut do Cíle Konvergence, který je určen pro podporu urychlení konvergence nejméně rozvinutých členských států a regionů EU.

Obsah koncepce

Obsahové zaměření strategie ROP lze členit následovně:

1. Analytická část (SWOT analýza)
2. Návrhová část
3. Realizační část
4. Monitorovací část

Analytická část

Obsahuje analýzu ekonomického a sociálního kontextu územní jednotky, prezentovanou ve formě SWOT analýzy. Tato analýza tvoří východisko pro formulování rozvojových cílů a strategie rozvoje regionu a musí být provázána s budoucími prioritními oblastmi a opatřeními programu. Obsahuje zhodnocení silných a slabých stránek potenciálu regionu a příležitostí a ohrožení regionu z hlediska stavu a vývoje jeho okolí se zvýrazněním regionálních disparit jednotlivých prioritních oblastí. Výsledkem je identifikace klíčových problémů pro návrh strategie ROP.

Návrhová část

Tato část obsahuje:

1. Strategie a priority – vytýčení globálního a specifických cílů, návrh strategie rozvoje regionu pro dosažení těchto cílů a definování priorit pro podporu ze strukturálních fondů, které jsou formulovány tak, aby odpovídaly problémům identifikovaným v rámci SWOT analýzy
2. Přehled opatření – každá priorita bude realizována prostřednictvím opatření, která mohou být financována z různých strukturálních fondů, výstupem jsou stručné charakteristiky opatření pro všechny priority ROP
3. Finanční plán – rozdělení disponibilní finanční zdroje na priority a časové úseky

Realizační část

V regionálním operačním programu je pro jednotlivé priority rámcově uvedeno, jak budou tyto priority implementovány, tj. jaká bude forma podpory, kdo jsou předpokládanými příjemci podpory, jaké budou implementační orgány, vztahy mezi těmito orgány a jak budou probíhat finanční toky programu.

Po schválení ROP Evropskou komisí budou jednotlivé priority ROP Regionální radou rozpracovány do dílčích programů, pro které budou detailně stanoveni příjemci podpory, podmínky přijatelnosti projektů, financovatelné aktivity, forma a výše podpory, způsob výběru projektů, subjekty zodpovědné za realizaci dílčích programů.

Monitorovací část

Systémy pro monitorování a hodnocení definují hlavní úkoly každého orgánu zodpovědného za monitorování a hodnocení. Obsahují opatření pro periodickou kontrolu postupu operačního programu a pro organizaci průběžného hodnocení, tj. umožní sledovat, zda všechny projekty probíhají podle časového a finančního plánu a že finanční toky jsou transparentní.

V souladu s Metodikou ROP AKČR je ROP NUTS II Moravskoslezsko členěn do následujících čtyř prioritních oblastí:

1. Regionální infrastruktura a dostupnost
2. Rozvoj cestovního ruchu
3. Regionální podpora podnikání
4. Rozvoj městského a venkovského prostředí

13.2 Důvody posuzování

Povinnost posuzování vlivů ROP NUTS II na životní prostředí je v České republice upraveno zákonem č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění zákona č. 93/2004 Sb. Posouzení vlivů Regionálního operačního programu NUTS II Moravskoslezsko 2007 – 2013 (dále také „ROP“) na životní prostředí (dále také „SEA ROP“ nebo „posouzení“) probíhá podle požadavků výše uvedeného zákona, stejně jako požadavky na účast veřejnosti při posuzování vlivů koncepcí na ŽP a veřejné zdraví. Součástí hodnocení je i hodnocení vlivů ROP na lokality soustavy Natura 2000 dle zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, jako oblasti se zvláštním významem pro životní prostředí. Při zpracování SEA byly brány v úvahu rovněž koncepční dokumenty regionální, národní i mezinárodní úrovně.

13.3 Hodnocení vlivů ROP na ŽP a veřejné zdraví

Základní rámec pro hodnocení jednotlivých částí ROP byla sada referenčních cílů ochrany životního prostředí a veřejného zdraví. Podkladem pro stanovení sady referenčních cílů byly cíle a priority existující v relevantních mezinárodních a národních koncepčních dokumentech, analýzy stavu životního prostředí a identifikaci hlavních trendů a problémů v ochraně životního prostředí a veřejného zdraví v MS kraji. V první fázi stanovil zpracovatel SEA základní sadu referenčních cílů (tzv. „long list“), u nichž byl vyhodnocen vztah k jednotlivým prioritním oblastem ROP. Ze sady referenčních cílů byly vybrány ty referenční cíle ochrany životního prostředí a veřejného zdraví, u nichž byla identifikována možná vazba k jednotlivým prioritním oblastem. Tímto způsobem bylo vybráno deset referenčních cílů tzv. „short list“ jako základní referenční rámec pro hodnocení ROP NUTS II Moravskoslezsko.

Pomocí zvolených referenčních cílů pak byl vyhodnocen vztah strategických cílů k vybraným referenčním cílům ochrany životního prostředí a veřejného zdraví a vztah opatření navržených v jednotlivých prioritních oblastech k vybraným referenčním cílům ochrany

životního prostředí a veřejného zdraví. Po zjištění, že hodnocené strategické cíle mohou mít potenciálně negativní vliv na životní prostředí nebo veřejné zdraví, byl specifikován návrh na reformulaci/doplnění cíle a podmínky pro jejich realizaci.

13.4 Stanovení kritérií vlivů ROP na ŽP a veřejné zdraví a pro výběr projektů

Důležitou součástí opatření pro zamezení významných negativních dopadů implementace ROP na životní prostředí a veřejné zdraví byl také návrh environmentálních kritérií pro výběr projektů a návrh na jejich začlenění do systému hodnocení a výběru projektů. Realizace tohoto návrhu by měla zajistit, aby nebyly podpořeny projekty v negativními vlivy na životní prostředí nebo veřejné zdraví, naopak aby podpora byla směřována na projekty, které mohou přispět ke zlepšení stavu životního prostředí v MS kraji.